A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2011. június 29.)

SA.27106 (C 13/09 – korábbi N 614/08) számú állami támogatás – a Franciaország által a kikötői ágazat javára végrehajtani kívánt intézkedésről

(az értesítés a C(2011) 4391. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2011/519/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra [1] és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érdekelt feleket az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) [2] 108. cikkének (2) bekezdése értelmében felkérte észrevételeik megtételére [3], és az észrevételeikre tekintettel,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) A francia hatóságok 2008. december 4-i levelükben a kikötőreformról szóló, 2008. július 4-i 2008-660. számú törvényhez [4] kapcsolódó adóintézkedésekből álló támogatási programot jelentettek be az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (3) bekezdése alapján. A bejelentést N 614/08. szám alatt vették nyilvántartásba.

(2) A bejelentett adóügyi rendelkezés a reformban előírtaknak megfelelően a kikötőüzemeltetési eszközök magánszolgáltatókra való átruházásának elősegítésére irányult. A rendelkezés két részből állt: egyrészt a kikötőüzemeltetési eszközöket átvevő magánszolgáltatók helyiadó-alapjaként figyelembe vett bérleti díj 5 éven át történő fokozatos csökkentéséből, másrészt pedig abból, hogy a tengeri kikötőket irányító helyi önkormányzatok hatéves időtartamra mentesíthetik az üzemeltető vállalkozásokat az iparűzési adó fizetése alól.

(3) 2008. december 11-i levelében a Bizottság felkérte a francia hatóságokat, hogy a bejelentett adóügyi rendelkezésre, valamint a nagy tengeri kikötők speciális üzemeltetési eszközeinek, berendezéseinek és felszereléseinek átruházási eljárására vonatkozóan is nyújtsanak be kiegészítő információkat. A válaszadási határidőt a francia hatóságok kérésére 2009. február 9-ig meghosszabbították.

(4) 2009. január 28-án találkozóra került sor a francia hatóságok és a Bizottság szolgálatai között. A francia hatóságok 2009. február 10-i levelükben kiegészítő információkat nyújtottak be a Bizottságnak.

(5) 2009. április 9-i (D/2165) levelében a Bizottság értesítette a francia hatóságokat az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése értelmében hivatalos vizsgálati eljárást elrendelő 2009. április 8-i határozatáról. Ezt a határozatot kihirdették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [5]. A határozat egyrészt a bejelentett adóügyi rendelkezésre, másrészt a speciális kikötőüzemeltetési eszközök, berendezések és felszerelések átruházási eljárására vonatkozott. E határozatban a Bizottság felkérte Franciaországot és a többi érdekelt felet észrevételeik előírt határidőn belüli ismertetésére.

(6) A francia hatóságok észrevételei 2009. május 11-én (A/18191) érkeztek meg a Bizottsághoz. A megadott határidőn belül egy érdekelt fél – a Európai Tengeri Kikötők Szervezete (a továbbiakban: ESPO) – tett észrevételeket. Az ESPO észrevételeit a Bizottság 2009. július 16-án (D/60307) továbbította a francia hatóságoknak, akik erre vonatkozóan 2009. augusztus 27-én (A/28446) éltek megjegyzésekkel.

[1] HL L 1., 1994.1.3., 3. o.

[2] Az EK-Szerződés 87. és 88. cikke 2009. december 1-jei hatállyal az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 107., illetve 108. cikkévé vált. A megfelelő cikkek rendelkezései tartalmukat tekintve azonosak. E határozat alkalmazásában az EUMSZ 107. és 108. cikkére tett utalások adott esetben az EK-Szerződés 87., illetve 88. cikkére történő utalásként értendők.

[3] HL C 122., 2009.5.30., 16. o.

[4] A Francia Köztársaság Hivatalos Lapja (a továbbiakban: JORF) 156., 2008.7.5.

[5] HL C 122., 2009.5.30., 16. o.

(7) 2009. november 30-án újabb megbeszélésre került sor a francia hatóságok és a Bizottság szolgálatai között. A francia hatóságok 2010. január 25-i (A/3263) és 2010. március 24-i (A/5136) levelükben kiegészítő információkat nyújtottak be a Bizottságnak.

(8) A Franciaországban végrehajtott iparűzésiadó-reformmal összefüggésben a Bizottság 2010. június 9-én kelt (D/7519) levelében kiegészítő információkat kért a francia hatóságoktól. Ezen információkéréssel a Bizottság az iparűzési adó eltörlésének a bejelentett rendelkezésre és az eljárásra való hatását kívánta tisztázni.

(9) 2010. július 2-i levelükben a francia hatóságok a számukra előírt válaszadási határidő meghosszabbítását kérték. A francia hatóságok válasza 2010. augusztus 4-én (A/11533) érkezett meg a Bizottsághoz.

(10) E levélben a francia hatóságok arról tájékoztatták a Bizottságot, hogy visszavonják bejelentésük arra vonatkozó részét, amely keretében a tengeri kikötőket irányító helyi önkormányzatok hatéves időtartamra mentesíthetnék az üzemeltető vállalkozásokat az iparűzési adó fizetése alól. E visszavont intézkedés annak lehetőségét irányozta elő, hogy az iparűzési adó kiszámításánál bizonyos feltételek mellett 2010–2015 között ne vegyék figyelembe a speciális kikötőüzemeltetési eszközök, berendezések és felszerelések bérleti díját. Az iparűzési adó eltörlése miatt tárgytalanná vált fenti lehetőséget a 2010. évi költségvetési törvény a későbbiekben hatályon kívül helyezte.

(11) A nagy tengeri kikötők üzemeltetési eszközeit, berendezéseit és felszereléseit átvevő magánszolgáltatók helyiadóalapjaként figyelembe vett bérleti díj 5 éven át történő fokozatos csökkentéséből álló bejelentett adóügyi rendelkezés tekintetében a francia hatóságok 2010. július 2-án kelt levelükben közölték, hogy a szóban forgó csökkentés vonatkozik az – iparűzési adót felváltó – regionális iparűzési adó ([6]) fizetésére kötelezett vállalkozások által fizetett ingatlanadóra. A francia hatóságok közölték a Bizottsággal az intézkedés négy kedvezményezett vállalkozásának nevét ([7]), illetve a rájuk vonatkozó adókedvezmény összegét.

([6]) A 2010. évi költségvetési törvényről szóló, 2009. december 30-i 2009-1673. számú törvény (JORF 0303., 2009.12.31.) alapján bevezetésre kerül a vállalkozások ingatlanadójából és az általuk termelt hozzáadott értékből álló regionális iparűzési adó.

([7]) A Société d'Équipement du Terminal de Normandie (SETN), a Générale de Manutention Portuaire (GMP), a Compagnie Nouvelle de Manutention portuaire (CNMP) és az STMC6.

(12) A biztosított adókedvezmények aktualizált számadatai azt mutatják, hogy a fenti vállalkozások közül három esetében az adómentesség alacsonyabb a Szerződés 87. és 88. cikkének a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendeletben ([8]) előírt, három év viszonylatában 200 000 EUR összegű küszöbnél. A negyedik vállalkozásra ez nem vonatkozott.

(13) Ennek alapján és a Bizottsággal folytatott többszöri egyeztetést követően a francia hatóságok úgy döntöttek, hogy a (11) preambulumbekezdésben említett intézkedés vonatkozásában az 1998/2006/EK rendeletben meghatározott feltételeket mellett és az abban megszabott küszöbértékre csökkentik a vállalkozások számára engedélyezett kedvezményt.

(14) A francia hatóságok 2011. január 20-án kelt levelükben a 2010. évi módosított költségvetési törvényről szóló, 2010. december 29-i 2010-1658. számú törvény ([9]) 36. cikkének elfogadásáról tájékoztatták a Bizottságot, mely törvény az 1998/2006/EK rendelet betartásához köti a kikötőreform által előírt fokozatos adócsökkentést. A francia hatóságok arról is beszámoltak a Bizottságnak, hogy a kikötőreform ezen adóügyi részére vonatkozó bejelentésüket is visszavonják.

(15) A Bizottság tudomásul veszi a teljes bejelentett adóügyi rendelkezés francia hatóságok általi visszavonását. Jelen határozat csak a speciális kikötőüzemeltetési eszközök, berendezések és felszerelések – 2009. április 8-i bizottsági határozat tárgyát képező – átruházási eljárására vonatkozik. E határozat nincsen kihatással a speciális kikötőüzemeltetési eszközök, berendezések és felszerelések átruházását megelőzően vagy azt követően történő üzemeltetés feltételeire.

2. A MEGVIZSGÁLT INTÉZKEDÉS LEÍRÁSA

2.1. Háttér-információk

(16) A szóban forgó intézkedés az e tárgyban alkotott törvényben elrendelt kikötői reform ([10]) részét képezi. A reform célja a francia tengeri kikötők (Dunkerque, Le Havre, Nantes Saint Nazaire, La Rochelle, Bordeaux és Marseille) teljesítményének és versenyképességének javítása.

([8]) HL L 379., 2006.12.28., 5. o.

([9]) A helyi adó bevezetéséről szóló általános adótörvény 1518 A bis cikkét módosító ezen rendelkezés 2011. január 1-jén lépett hatályba, és a mentesség első évétől alkalmazandó. A fenti 1518 A bis cikk az alábbi albekezdéssel egészült ki: „A szóban forgó csökkentés nyújtása a Szerződés 87. és 88. cikkének a de minimis támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK rendelethez kötött".

([10]) A kikötői reformról szóló, 2008. július 4-i 2008-660. számú törvény (lásd a 4. sz. lábjegyzetet).

(17) Ezzel összefüggésben a reformról szóló törvény az alábbiakra irányul:

— a Franciaország kontinentális területén ezentúl „nagy tengeri kikötőknek" minősülő autonóm kikötők feladatainak újbóli meghatározása ([11]),

— a nagy tengeri kikötők irányításának modernizálása,

— az azonos hátországi vagy azonos belvízi hajózási tengellyel rendelkező kikötők koordinációjának megszervezése,

— a kikötő-üzemeltetés egyszerűsítése és ésszerűsítése a főbb európai kikötők mintájára, valamint olyan integrált terminálüzemeltetői rendszer bevezetése, amelynek keretében a üzemeltetők a kikötő-üzemeltetés egészéért felelősek.

(18) A reformot követően a nagy tengeri kikötők feladatai az állami tevékenységek (biztonság, védelem és kikötői rendőrség) és a kikötőfejlesztési tevékenységek köré csoportosulnak. Az integrált terminálüzemeltetők viszont a hatékonyság növelése érdekében az üzemeltetési műveletek teljes egészéért felelnek.

(19) A francia hatóságok kifejtették, hogy a nagy tengeri kikötők által végzett kikötőüzemeltetési tevékenységeknek az eszközátruházási eljárás keretében magánszolgáltatókra történő átruházása részét képezi a kikötő-üzemeltetés egyszerűsítésére és ésszerűsítésére való törekvésnek. Arra is rámutattak, hogy a francia rendszer a reformmal közelebb kerül az európai mintához, ahol is világosan elkülönülnek a kikötői hatóság és a kikötő-üzemeltető feladatai, és ahol a kikötő-üzemeltető a legtöbb esetben magánvállalkozás.

([11]) A tengeri kikötőknek a reformot követően két kategóriája létezik: egyrészt a nagy tengeri kikötők (azaz a korábbi autonóm kikötők), másrészt az önkormányzatok irányítása alatt álló decentralizált kereskedelmi kikötők.

2.2. **Az eszköz-átruházási eljárás**

(20) A nagy tengeri kikötők felhagynak a speciális kikötőüzemeltetési eszközök, berendezések és felszerelések (a továbbiakban: kikötőüzemeltetési eszközök) használatával, és azokat a kikötőreformról szóló törvény 9. cikkében előírt értékesítési eljárás keretében magánvállalkozásokra ruházzák át.

(21) E rendelkezések ([12]) értelmében a kikötőüzemeltetési eszközök értékesítésére és az azokhoz kapcsolódó dologi jogok átruházására irányuló eljárás több szakaszból áll:

— a nagy tengeri kikötőnek először is tárgyalást kell folytatnia a kikötőüzemeltetési eszközök átruházásáról rendszerint a kikötői szolgáltatásokat igénybe vevő vagy a terminálon jelentős beruházásokat eszközölt üzemeltetővel,

— amennyiben nincs ilyen üzemeltető vagy amennyiben a tárgyalás 3 hónapon belül nem vezet eredményre, a nagy tengeri kikötőnek átlátható és hátrányos megkülönböztetés nélküli eljárás keretében ajánlati felhívást kell kiírnia.

— amennyiben az ajánlati felhívás eredménytelennek bizonyul, és amennyiben a nagy tengeri kikötő stratégiai terve úgy rendelkezik, a kikötő alapíthat egy leányvállalatot, amelyre átruházza az érintett tevékenységet. Öt év elteltével újból ajánlati felhívást kell kiírni. Az ajánlati felhívást követően a nyertes üzemeltetővel terminálszerződést írnak alá.

([12]) „I. – A 7. cikkben említett eszközök értékesítésének és az azokhoz kapcsolódó dologi jogok átruházásának eljárása a következő: 1. Amennyiben a szolgáltatók valamelyike korábban már végzett beruházásokat a terminálon, vagy azon az eszközök rendszeres használójaként jelentős forgalmat bonyolított, kérheti, hogy az átruházásról vele tárgyaljanak; 2. Az 1. pontban említett szolgáltatók hiányában, illetve amennyiben a 8. cikkben előírt stratégiai terv vagy határozat elfogadását követő három hónapon belül sikertelenül zárulnak le a tárgyalások, a nagy tengeri kikötőnek ajánlati felhívást kell kiírnia. A nagy tengeri kikötő ezt követően átlátható és hátrányos megkülönböztetés nélküli eljárás keretében szabadon tárgyal a kiválasztott pályázókkal. E tárgyalások végeztével a nagy tengeri kikötő kiválasztja azt a szolgáltatót, amellyel terminálüzemeltetési szerződést köt. A köztulajdon birtokbavételére felhatalmazó szerződés előírhat bizonyos célokat a forgalomra vonatkozóan; 3. Amennyiben a 2. pontban említett ajánlati felhívás eredménytelennek bizonyul, és feltéve, hogy a nagy tengeri kikötő stratégiai terve arról rendelkezik, a nagy tengeri kikötő legfeljebb ötéves időtartamra egy leányvállalatra bízhatja a tevékenység végzését. A fenti időtartam lejártát követően újabb ajánlati felhívást kell kiírni. Eredménytelen ajánlati felhívás esetén a tevékenységet továbbra is a leányvállalat látja el, amennyiben a stratégiai terv így rendelkezik A fenti eljárást legfeljebb ötéves időközönként addig kell ismételni, amíg eredményesen le nem zárul az ajánlati felhívás."

(22) A kikötőreformról szóló törvény 9. cikke alapján egy független nemzeti bizottságot – azaz a *commission nationale d'évaluation des cessions d'outillages portuaires*, a kikötői eszközök átruházását értékelő nemzeti bizottságot, a továbbiakban: CNECOP-ot – bíznak meg az eszköz-átruházási eljárás zavartalan lebonyolításának és átláthatóságának biztosításával ([13]). E bizottság feladata abból áll, hogy véleményezze az eszközök átruházás előtti felértékelését. A bizottságnak ennek során számításba kell vennie a gazdasági egyensúlyt és a gazdasági tevékenység fejlődésének kilátásait. A CNECOP az eszközök felértékeléséhez külső szakértőt is bevonhat.

(23) A CNECOP véleményét az átruházási okirat tervezetei alapján készíti el, melyeknek a kikötőreformról szóló törvény 9. cikke alkalmazásában kötelezően szerepelniük kell a nagy tengeri kikötők igazgatótanácsának elnökei által benyújtott aktában. E tervezetek tartalmazzák az átruházandó eszközök leírását, azok eladási árát és a finanszírozás feltételeit.

(24) A CNECOP előzetes – helyi és országos szinten kihirdetett – (nem kötelező erejű) véleménye nélkül végleges átruházási okirat nem írható alá.

(25) A CNECOP tagjai közé egy számvevőszéki bíró, a helyi önkormányzat egy képviselője és egy, a kikötői ágazatban szerzett szakmai tapasztalata alapján kiválasztott további személy tartozik. A CNECOP-tagság a megbízatás teljes időtartama alatt és az azt követő öt évben összeférhetetlen egyéb, nagy tengeri kikötők vezetésében, illetve felügyelőbizottságaiban vagy az állami eszközöket megvásárló üzemeltető vállalkozásokban betöltött felelős beosztással.

3. A HIVATALOS VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGINDÍTÁSÁHOZ VEZETŐ OKOK

(26) 2009. április 8-i határozatában a Bizottság úgy vélte, nem zárható ki annak lehetősége, hogy az üzemeltetési eszközök szabad megegyezésen alapuló átruházása állami támogatási elemeket tartalmaz. A Bizottság e tekintetben megállapította, hogy a CNECOP véleménye nem kötelező erejű. Emiatt azonban a Bizottság megkérdőjelezte, hogy az eszközöket piacon áron értékesítették-e. A Bizottság emellett aggályainak adott hangot a CNECOP tagjainak függetlenségét illetően is.

(27) Annak vizsgálatakor, hogy az üzemeltetési eszközök átruházási eljárása összeegyeztethető-e a belső piaccal, a Bizottság úgy vélte, hogy a szóban forgó ügyben látszólag az EUMSZ 107. cikkének (2) és (3) bekezdésében előírt eltérések egyike sem alkalmazható.

(28) A Bizottság következésképpen a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határozott abból a célból, hogy eloszlassa aggályait mind az üzemeltetési eszközök átruházási eljárásának állami támogatási jellege, mind pedig az intézkedés belső piaccal való összeegyeztethetősége tekintetében.

4. A FRANCIA HATÓSÁGOK ÉSZREVÉTELEI

(29) A CNECOP véleményének jellegét illetően a francia hatóságok emlékeztettek arra, hogy a négy független tagból álló CNECOP elnöke a Számvevőszék első elnöke által kinevezett számvevőszéki bíró, továbbá arra is, hogy a CNECOP az állami eszközök átruházására vonatkozó azon aktákat véleményezi, amelyeket a nagy tengeri kikötők igazgatótanácsának elnökei eljuttattak hozzá. Az akták magukban foglalják a szabad megegyezésen alapuló átruházás leírását, az átruházott eszközök listáját, valamint a kitűzött eladási árat és a terminál tervezett üzemeltetési feltételeit tartalmazó átruházási okirat tervezetét.

(30) A francia hatóságok arra is kitértek, hogy az állami tulajdonról szóló általános törvénykönyv (*code général de la propriété des personnes publiques*) L. 3211-18. cikke értelmében a CNECOP feladata különösen annak biztosítása, hogy az állami eszközök átruházása „ne ingyenesen és ne a piaci érték alatti áron" történjen, eleget téve ezzel az állami eszközök piaci értéken történő átruházására vonatkozó követelménynek.

(31) Emellett a francia hatóságok említést tettek arról is, hogy a piaci ár alatti átruházás elkerülése érdekében a CNECOP véleményét közzéteszik, és e tekintetben kötelezettséget vállalnak a szóban forgó véleménynek a környezetvédelemért, az energiaügyért, a fenntartható fejlődésért és a területgazdálkodásért felelős minisztérium hivatalos lapjában és internetes oldalán, illetve helyi szinten az összes nagy tengeri kikötő hirdetőtábláján való közzétételére. A francia hatóságok kijelentették, hogy a nagy tengeri kikötők összes igazgatótanácsi elnökét – aki felelős a kikötő érdekeinek védelméért – levélben emlékeztetik a CNECOP működési szabályzatára, továbbá a köztulajdon átruházásának szabályaira, amelyeket kötelezően be kell majd tartaniuk.

(32) A francia hatóságok hozzátették, hogy a pénzügyi joghatóságról szóló törvénykönyv (*code des juridictions financières*) L. 313-6. cikke értelmében az igazgatótanácsi elnökök minden olyan indokolatlan pénzbeli vagy természetbeni előnyért, amit megpróbáltak maguknak vagy másoknak szerezni – kárt okozva ezzel az államkincstárnak, az önkormányzatnak vagy az érintett szervezetnek –, a törvénysértés pillanatában nekik járó bruttó éves fizetés vagy javadalmazás kétszereséig terjedő összegű büntetésre ítélhetőek.

([13]) A kikötőreformról és egyéb kikötőágazati rendelkezésekről szóló törvény alkalmazásáról szóló, 2008. október 9-i 2008-1032. rendelet 6. és 7. cikke rögzíti a CNECOP működési szabályzatát.

(33) A francia hatóságok arra is kötelezettséget vállalnak, hogy az átruházási okirat aláírását megelőzően minden olyan határozatról értesítik az Európai Bizottságot, amelyben valamelyik nagy tengeri kikötő igazgatótanácsi elnöke eltérne a CNECOP véleményétől.

(34) A CNECOP-tagok szakértelmére és függetlenségére vonatkozóan a francia hatóságok megküldték a Bizottságnak a négy CNECOP-tagnak – beleértve az elnököt – a CNECOP hatásköre szempontjából releváns képesítéseket kiemelő önéletrajzát. A francia hatóságok szerint – ahogy az az önéletrajzokból is kitűnik – a tagokat az átruházási és privatizációs eljárásokkal kapcsolatos ismereteik vagy a kikötői ágazatban szerzett tapasztalataik alapján javasolták.

(35) Emlékeztetnek többek között arra, hogy a számvevőszéki bíróknak a törvényhozó és a végrehajtó hatalommal szembeni függetlenségét az 1958. október 4-i alkotmány garantálja, amit megerősít a 2001. július 25-i 2001-448 DC. alkotmánytanácsi határozat, illetve a parlamenti tagoknak a végrehajtó hatalommal szembeni függetlenségét az emberi és polgári jogokról szóló, 1789. augusztus 26-i nyilatkozat garantálja, amely rögzíti a hatalmi ágak szétválasztásának elvét, és az 1985. október 4-i alkotmány preambulumának részét képezi.

(36) A francia hatóságok ezen túlmenően arra is kitérnek, hogy a 2008-660. számú törvény ([14]) alkalmazásáról szóló, 2008. október 9-i 2008-1032. rendelet értelmében az összeférhetetlenségi szabályok további garanciát nyújtanak a CNECOP-tagok függetlenségére nézve, hiszen e szabályok a tagok teljes megbízatása alatt és a megbízatásukat követő öt évben is kötik őket. A tagok megbízatása összeférhetetlenségben áll:

— állami tulajdonú eszközöket megvásárolt kikötőüzemeltető vállalkozásban bármely igazgatótanácsi, igazgatótanácsi elnöki vagy felügyelőbizottsági megbízatással, valamint ilyen vállalkozás által fizetett tevékenységgel, és

— a nagy tengeri kikötők felügyelőbizottságában vagy igazgatótanácsi elnökségében való bármely megbízatással.

(37) Végezetül pedig emlékeztetnek arra, hogy a CNECOP szakértői képessége tovább erősíthető, hiszen a 2008. október 9-i 2008-1032. rendelet 7. cikke kilátásba helyezi annak a lehetőségét, hogy az üzemeltető vállalkozásra való átruházást megelőzően szakértőt is bevonjanak az eszközök értékének pontosabb megállapításához.

([14]) JORF 0237., 2008.10.10.

(38) A francia hatóságok a fentiek fényében úgy ítélik meg, hogy a kikötőreformról szóló rendeletben előírt átruházási eljárások minden szükséges garanciáról rendelkeznek ahhoz, hogy a kikötőüzemeltetési eszközök értékesítési eljárása és a tulajdoni jogok átruházása piaci áron történjen, következésképpen nem áll fenn állami támogatás.

5. AZ ÉRDEKELT FÉL ÉSZREVÉTELEI ÉS A FRANCIA HATÓSÁGOK AZZAL KAPCSOLATOS ÉSZREVÉTELEI

(39) Az ESPO a francia hatóságok álláspontjának alátámasztásául arra utalt, hogy a szóban forgó, úgynevezett „landlord modellt” bevezető reform elősegíti a francia kikötők versenyképességének, illetve általánosságban véve az európai kikötők hatékonyságának javítását. A kikötőüzemeltetési tevékenységek nagy tengeri kikötőkről magánszolgáltatókra történő átruházásával ténylegesen korszerűsödik a francia nagy tengeri kikötők irányítása, hiszen ily módon e kikötők igazodnak az Unióban és világszerte legelterjedtebb mintához.

(40) Tekintettel a reform összetettségére, illetve annak szociális és pénzügyi vonzataira, az ESPO jelezte, hogy ilyen horderejű reform gyakran csak az érintett tagállam támogatásával elfogadható valamennyi érintett fél számára.

(41) Az ESPO ugyan nem kívánta részletesen értékelni a szóban forgó intézkedés állami támogatási jellegét, említést tett arról, hogy az eszközök értékeléséhez szükséges feltételek biztosítják az átruházás piaci áron történő lebonyolítását.

(42) A francia hatóságok tudomásul vették az ESPO észrevételeit.

6. AZ INTÉZKEDÉS ÉRTÉKELÉSE

(43) Az EUMSZ 108. cikkének (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően, valamint a francia hatóságok és az érdekelt felek által ez ügyben ismertetett érvek figyelembevételével a Bizottság úgy véli, hogy a szóban forgó intézkedés nem minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak.

(44) Az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerint „a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.”

(45) Ahhoz, hogy egy nemzeti intézkedést állami támogatásnak lehessen minősíteni, a következő feltételek együttes teljesülése szükséges: 1) a kérdéses intézkedés állami források révén előnyt biztosít, 2) ez az előny szelektív és 3) a szóban forgó intézkedés torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, és feltehetően érinti a tagállamok közötti kereskedelmet ([15]).

(46) Először is meg kell jegyezni, hogy jelen ügyben ahhoz, hogy bármiféle előny is kizárható legyen, a szóban forgó állami eszközöket – vagyis a kikötőüzemeltetési eszközöket – piaci áron kell értékesíteni.

(47) E tekintetben a Bizottság megállapítja, hogy a kikötőüzemeltetési eszközök értékesítése nem nyílt, átlátható, megkülönböztetés- és feltételmentes eljárás keretében történik, hiszen csak akkor kerül sor ilyen eljárásra, ha a szabad megegyezésen alapuló átruházás eredménytelennek bizonyul a jelenlegi üzemeltetőkkel, vagy nincsenek ilyen üzemeltetők (lásd a (21) preambulumbekezdést).

(48) A Bizottság mindenesetre megállapítja, hogy szabad megegyezésen alapuló átruházás esetén a javasolt eljárás egy kikötői eszközök átruházását értékelő nemzeti bizottság, a CNECOP felállítását írja elő. A Bizottság megjegyzi, hogy a CNECOP az átruházást megelőzően köteles az értékesítés tárgyát képező eszközök értékéről véleményt közzétenni.

(49) A hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló 2009. április 8-i határozatában a Bizottság kiemelte, hogy mivel a CNECOP véleménye nem kötelező erejű, nem lehet kizárni az eszközök piaci ár alatti értékesítését.

(50) Tekintettel a Bizottság által kifejtett aggályokra, a francia hatóságok 2010. január 20-án és 2010. március 24-én kelt levelükben arról számoltak be a Bizottságnak, hogy a közlekedési hivatal főosztályvezetője 2009. március 16-án és 2010. január 18-án levelet intézett a nagy tengeri kikötők valamennyi igazgatótanácsi elnökéhez, amelyben ismertette a kikötőüzemeltetési eszközök átruházási tárgyalásainak keretét, és részletesen meghatározta az átruházás során betartandó feltételeket.

(51) A fenti levelek értelmében felhívják a nagy tengeri kikötők igazgatótanácsi elnökeinek figyelmét arra, hogy a CNECOP alapvetően megköveteli a nagy tengeri kikötőktől, hogy az átruházandó eszközök értékbecslését szakértővel végeztessék el. Továbbá emlékeztették őket arra is, hogy még mielőtt a CNECOP-hoz fordulnának, egy független szakértőirodával független műszaki becslést kell elvégeztetniük, amelynek eredményét csatolják a CNECOP-nak benyújtandó aktához.

(52) A nagy tengeri kikötők igazgatótanácsi elnökeit ezen túlmenően tájékoztatták arról is, hogy a CNECOP véleménye törvényileg ugyan nem tekinthető hozzájárulásnak, de azt akkor sem lehet megkerülni, következésképpen a CNECOP véleményétől eltérő átruházási okirat nem írható alá. Ennélfogva a CNECOP negatív véleménye esetén vagy újra kell kezdeni a tárgyalásokat, ha a CNECOP által előírt időtartam azt engedi, és ilyen esetben újból be kell nyújtani az aktákat, vagy pedig sikertelennek kell nyilvánítani a tárgyalásokat, és újból ajánlati felhívást kell kiírni.

(53) Ezen túlmenően kiemelték, hogy a nagy tengeri kikötők kormánybiztosai következetesen tiltakoznak a CNECOP véleményét sértő felügyelőbizottsági döntések ellen, és tájékoztatták a nagy tengeri kikötők igazgatótanácsi elnökeit arról, hogy amennyiben feladataik ellátása során harmadik személyeket indokolatlan előnyhöz juttatnak, milyen szankciók szabhatók ki rájuk.

(54) A Bizottság úgy véli, hogy az átruházandó üzemeltetési eszközök kötelező független felértékelésére, illetve a CNECOP véleményének kötelező jellegére vonatkozóan a nagy tengeri kikötők igazgatótanácsi elnökeihez intézett utasítások biztosítják, hogy a szóban forgó eszközök átruházása ne a piaci ár alatti értéken történjen.

(55) A Bizottság megjegyzi, hogy mindezt tovább erősíti az a körülmény, hogy a CNECOP véleményét a nemzeti hatóságoknak országos szinten, az érintett kikötőknek pedig helyi szinten ki kell hirdetniük. A szóban forgó üzemeltetési eszközök átruházási feltételei adott esetben e kihirdetések alapján megtámadhatóak.

(56) A CNECOP-tagok átruházott eszközök értékelését illető függetlenségére és képesítésére vonatkozóan a francia hatóságok megküldték a Bizottságnak a négy tag – köztük az elnök – önéletrajzát.

(57) E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a CNECOP egyik tagja egyben számvevőszéki bíró, akit a Számvevőszék első elnöke javasolt a CNECOP elnökségére, és tengerészeti ügyekben közvetlen szakmai tapasztalattal rendelkezik. Ezzel összefüggésben a francia hatóságok arra is felhívták a figyelmet, hogy a számvevőszéki bíróknak a törvényhozó és a végrehajtó hatalommal szembeni függetlenségét az 1958. október 4-i alkotmány garantálja, amit megerősít a 2001. július 25-i 2001-448 DC. alkotmánytanácsi határozat.

([15]) Lásd például a Bíróságnak a C-222/04. sz. *Ministero dell'Economia e delle Finanze/Cassa di Risparmio di Firenze* ügyben 2006. január 10-én hozott ítéletét, (EBHT, I-289. o., 129. pont).

(58) A területi hatóság képviseletével megbízott CNECOP-tag tengeri kikötőkkel kapcsolatos ügyekben közvetlen szakmai tapasztalattal rendelkezik. A francia hatóságok arra is utaltak, hogy a parlamenti tagoknak a végrehajtó hatalommal szembeni függetlenségét az emberi és polgári jogokról szóló 1789. augusztus 26-i nyilatkozat garantálja, amely rögzíti a hatalmi ágak szétválasztásának elvét és az 1958. október 4-i alkotmány preambulumának részét képezi.

(59) A szakmai tapasztalatuk alapján javasolt másik két személy önéletrajzából egyértelműen kitűnik, hogy egyikük a kikötőágazat, másikuk a közvagyon átruházása területén rendelkezik tapasztalattal.

(60) A francia hatóságok arra is hivatkoztak, hogy a 2008. október 9-i 2008-1032. rendelet ([16]) 6. cikke értelmében összeférhetetlenségi szabályok vannak érvényben a CNECOP-tagok teljes megbízatása alatt és a megbízatásukat követő öt évben (lásd a (36) preambulumbekezdést).

(61) A Bizottság megállapítja, hogy a fenti összeférhetetlenségi szabályok további garanciát nyújtanak a CNECOP-tagok függetlenségére nézve.

(62) Ezen elemek alapján és tekintettel a szóban forgó ügy különleges körülményeire, a Bizottság úgy véli, hogy – mivel független szakértőirodával kell elvégeztetni az eszközök piaci értékének felbecslését, ami alapján a CNECOP tapasztalt és független tagjai kötelező erejű véleményt alkotnak – elméletileg biztosítják azt, hogy az átruházásokra a piaci feltételek mellett kerül sor.

(63) Az *intézkedés értékelése* elnevezésű 6. címben említett feltételek és körülmények szigorú betartásának fényében nem lehet abból kiindulni, hogy a kikötőüzemeltetési eszközök szabad megegyezésen alapuló átruházása gazdasági előnyhöz juttatná ezen eszközök vásárlóit. Mindez nem áll fenn viszont a fenti feltételeket esetlegesen szigorúan be nem tartó egyedi ügyleteknél.

7. **KÖVETKEZTETÉS**

(64) Valamennyi fenti észrevétel figyelembevételével a Bizottság

— tudomásul veszi a kikötőreform adóvonatkozású része keretében bejelentett és az e határozat (2) preambulumbekezdésében idézett két kísérő intézkedés bejelentésének visszavonását,

— úgy véli, hogy a 2009. április 8-i bizottsági határozat tárgyát képező, illetve az e határozat (16)–(25) preambulumbekezdéseiben ismertetett speciális kikötőüzemeltetési eszközök, berendezések és felszerelések átruházási eljárása nem minősül az EUMSZ 107. cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Franciaország által a kikötőreformról szóló, 2008. július 4-i 2008-660. számú törvény keretében végrehajtani tervezett, kikötőüzemeltetési eszközök magánszolgáltatókra való átruházását szolgáló intézkedés nem minősül az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerinti támogatásnak.

Következésképpen a szóban forgó intézkedés végrehajtása engedélyezett.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Francia Köztársaság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2011. június 29-én.

a Bizottság részéről
Joaquín ALMUNIA
alelnök

([16]) A kikötőreformról és egyéb kikötőágazati rendelkezésekről szóló, 2008. július 4-i 2008-660. számú törvény alkalmazásáról szóló, 2008. október 9-i 2008-1032. rendelet.